

Geachte voorzitter en college,

Is het tijd voor hand op de knip?

Dit is de grote vraag waar we voor staan als raad. Wat doen we dan nog wel, wat niet, wat minder en wat later? We hebben nu echt behoefte aan grip op het sociaal domein.

We gaan het in de algemene beschouwingen dan ook veel hebben over inzicht, visie en preventie!

Tijdens de behandeling van de Kadernota in juli zijn we reeds geïnformeerd over de richting van deze begroting. We hebben toen afgesproken dat het wat ons als raad betreft acceptabel wordt gevonden dat één of meerdere jaren van de planperiode incidenteel een tekort mag laten zien mits in eindfase sprake is van een realistisch en structureel sluitende begroting.

De grootste oorzaak van het tekort is de ontoereikende compensatie van het Rijk voor de taken die de gemeente uitvoert in het sociaal domein. Dat geldt voor de jeugdzorg, maar vooral ook voor de WMO. We weten inmiddels ook dat de tekorten in meerdere gemeenten zichtbaar zijn, en we hopen van harte dat hiermee een duidelijk signaal wordt afgegeven richting Den Haag. En uiteraard dat ze daar ook iets met de talrijke signalen gaan doen.

Maar voor nu hebben we het er maar mee te doen! Je kunt niet meer uitgeven dan er binnenkomt en dat doen we als Oldenzaal op dit moment wel. Dit gaan we zo niet volhouden!

Structurele tekorten?

We hebben er bewust voor gekozen de OZB als gemeente Oldenzaal beperkt te verhogen en de rekening dus niet bij de inwoners te leggen, zoals in veel andere gemeenten wel gebeurt. Dat betekent wel dat we mogelijk in de toekomst een streep door bepaalde uitgaven moeten halen! Dat betekent mogelijk andere werkwijzen, misschien minder voorzieningen maar vooral ook investeringen in preventieve maatregelen binnen het sociaal domein. Deze zullen op langere termijn een besparing op duurdere zorg, cq. maatwerktrajecten opleveren. Als voorbeeld noem ik het belangrijke werk van de jongerenwerkers in de wijken en binnen het onderwijs maar ook de vele activiteiten van Impuls en haar partners in het voorliggende veld. Dit moeten we behouden, misschien zelfs wel uitbreiden. Minister van justitie dhr. Grapperhaus geeft bijvoorbeeld ook het advies extra jongerenwerkers in te zetten, die moeten voorkomen dat jongeren in handen van criminelen vallen.

Maar ook het preventieve effect van onze vakdocenten gym op iedere basisschool in Oldenzaal zijn van grote waarde, goed voor de gezondheid van de jeugd in de toekomst (ik kom hier later nog op terug), de preventieve activiteiten ter bestrijding van eenzaamheid en armoede en zo kan ik nog wel even doorgaan. En of deze investeringen aan de voorkant inderdaad voorkomen dat mensen zonder de preventieve maatregelen eerder aanspraak hadden gemaakt op die dure maatwerktrajecten wordt pas op langere termijn zichtbaar. Maar starten in het voorveld, welzijnswerk en dus voorliggende voorzieningen en daarna pas doorverwijzen naar het maatschappelijk plein en maatwerkvoorzieningen indien nodig: wij geloven hier in!

We hebben tijdens de kadernota gevraagd d.m.v. een motie, gesteund door de hele raad, om de demografische samenstelling van Oldenzaal in de toekomst te onderzoeken en delen met ons om zo belangrijke beslissingen te kunnen nemen. De uitkomsten van dit onderzoek zijn er echter nog niet. Dat inzicht hebben we dus nog niet...

Ook hebben we gevraagd aan de wethouder sociaal domein om meer inzicht te krijgen als raad over de invulling binnen het sociaal domein. Wat is er nodig aan zorg/maatregelen en voorzieningen, wat wordt er aan zorg/ maatregelen en voorzieningen geboden en wat is het resultaat? Kortom behalen we ons doel? En hoe doen wij het ten opzichte van andere (vergelijkbare) gemeenten? Waar zitten de verschillen en

waarom? We steken deze coalitieperiode in op de preventieve aanpak, waarvan we inderdaad nooit precies in cijfers zullen weten welke dure maatwerktrajecten hiermee worden voorkomen. Een wethouder verkeer zei eens “je weet van haaiantanden niet hoeveel ongelukken ze hebben voorkomen” maar als je logisch nadenkt....**geen discussie over mogelijk wat ons betreft**. De mogelijkheden tot preventie liggen in het voorveld. Daarvoor hebben we ons Sociaal Team meer dan ooit nodig. Daarom is een effectieve samenwerking tussen ons Sociaal Team en medewerkers op het maatschappelijk plein heel hard nodig.

We zien in deze begroting dat u de huur heeft opgezegd voor de huisvesting van ons maatschappelijk plein. Het CDA is grote voorstander van het samenvoegen van het maatschappelijk plein en ons sociaal team tot één frontoffice. Dit zal fysiek zorgen voor korte lijnen, afstemming en effectieve samenwerking. Dit levert voor Impuls wellicht ook een besparing op. We dienen hier straks een motie voor in!

Maar we komen nog even terug op het aanbod. Bij het CDA is er een grote behoefte aan een visie op het aanbod inclusief preventie binnen het sociaal domein, met daarnaast een uitvoeringsagenda op korte en langere termijn, waarbij de uitgaven en inkomsten dichterbij elkaar komen. Deze visie en uitvoeringsagenda kan wat ons betreft pas concreet worden wanneer de gevraagde demografische gegevens bekend zijn en we inzicht hebben in de effectiviteit van de huidige inzet, voor zover meetbaar, binnen het sociaal domein. Dit om bepaalde beslissingen goed te kunnen nemen. De uitkomsten zijn er echter nog niet. Dit inzicht hebben we dus nog niet....

Voor ons komen de voorgestelde bezuinigingen dan ook te vroeg als het gaat om welzijnswerk. Ten eerste wordt er indirect al een bezuiniging doorgevoerd door de financiële middelen die we in de volle breedte aan partners leveren voor één jaar (2021) niet te indexeren; dat levert een incidentele besparing op. Daar kunnen we nog mee leven. Maar daarnaast geven we met het accepteren van de geplande bezuinigingen vanaf 2021 een machtiging af aan het college om de subsidies te korten, zonder dat we weten welk effect dit heeft op onder andere de doelstelling die we met zijn allen hebben omarmt, namelijk preventieve maatregelen om latere problemen te voorkomen. Maatregelen die op de eerste plaats goed zijn voor de inwoner van Oldenzaal die ondersteuning nodig heeft en maatregelen die op lange termijn goed voor onze begroting.

We roepen de wethouder op in een motie, te komen tot een visie op preventie en inzicht in het aanbod binnen het sociaal domein en maatschappelijke voorzieningen! We vragen om samen met externe partijen zoals Impuls te komen tot een uitvoeringslijst van voorzieningen die we moeten en willen blijven aanbieden op korte en langere termijn.

De bezuiniging op Impuls mag wat ons betreft uit de begroting van 2020. We worden gedurende dit jaar graag meegenomen in alles wat er de komende tijd gebeurt n.a.v. de inzichten en we kijken volgend jaar graag uit naar een onderbouwd plan voor 2021 en de jaren erna, betreft het sociaal domein. Daarom straks deze motie en daarom steunen we het amendement wat later aangeboden wordt door de PvdA.

Ook staat er een verbouwing benoemd van ons stadhuis. We hechten als CDA ook veel belang aan optimale, mensgerichte dienstverlening, waar we ook de digitale dienstverlening onder verstaan, maar wel doordacht en op het juiste moment.

We vragen u in een laatste motie te komen met een dienstverleningsconcept, cq een visie op (digitale)dienstverlening. En we dienen daarnaast een amendement in waar we vragen de gereserveerde 500.000 euro, een half miljoen bedoeld de verbouwing van de publieksbalie te schrappen. Het CDA wil eerst visie op onze (digitale) en mensgerichte dienstverlening tegemoet zien. Daarna kunnen we bepalen wat er nodig is.

We kunnen het niet laten om geen opmerking te maken over de bestrijding van de eikenprocessierups en het effect van de beslissing om niet preventief te gaan behandelen. Weer het woord preventief en hier wel een onmiddellijk en in de zomermaanden zeer zichtbaar effect. Reeds drie jaar geleden hebben we schriftelijke vragen gesteld als CDA en gevraagd om een preventieve aanpak. Er werd een plaag voorspeld. Volgens ons hebben we dit signaal in Oldenzaal genegeerd en zitten we nu met een overmatige overlast en

heel veel kosten. Vorig jaar hebben we nogmaals mondelinge vragen gesteld. Echter niemand in deze raad voelde toen de noodzaak tot preventieve behandeling. Dit zou veel meer kosten. Preventiviteit kost inderdaad eerst geld. De nestkastjes voor de koolmeesjes zou het gaan oplossen...De kosten liepen fors op, de klachten stroomden binnen en opeens voelden meer fracties de noodzaak om onafhankelijk van elkaar vragen te gaan stellen. Mosterd na de maaltijd. We hebben er dan ook moeite mee dat we niet eerder gezamenlijk hebben kunnen optrekken als raad in deze, terwijl we dat op andere punten best vaak doen. We zijn als CDA zeer content dat we nu preventief over gaan tot bestrijding. We vragen echter af of 100.000 voldoende is, kan de wethouder ons geruststellen op dit punt? Graag uw reactie. We zijn erg benieuwd naar de stand van zaken.

Fietsparkeren in de binnenstad is voor ons nog steeds een aandachtspunt. Kan de wethouder iets meer vertellen over het voortzetten van de bewaakte fietsenstalling in de binnenstad?

We hebben als CDA al enkele jaren gevraagd om een coördinator sport bij om onder andere bij verenigingen, sport en cultuur nog meer verbinding tot stand te brengen. Deze functie is opgenomen als speerpunt in ons coalitieprogramma.

Er is gekozen voor een prachtige omschrijving:

Namelijk Adviseur Maatschappelijke Vitaliteit / Sportformateur. We zijn erg benieuwd wat hier allemaal voor moois uit voort gaat komen!

Dan zou ik nog terugkomen op onze vakleerkracht gym op de basisscholen. We zien dat de reservering voor de vakleerkracht bewegingsonderwijs in 2022 stopt. We gaan er voor 200% van uit dat de evaluatie hiervan positief uitpakt. We horen alleen maar positieve geluiden namelijk van kinderen, ouders en docenten. Hoe denkt u dat deze inzet gecontinueerd kan worden? Graag een reactie van de wethouder.

Ondanks deze toch kritische inbreng, welke nodig is omdat we realistisch en verantwoord willen besturen, zijn we trots op de ambities, de al ingezette ontwikkelingen en de mooie gemeente die we zijn. We danken ten slotte iedereen die zich inzet voor Oldenzaal, op welke manier dan ook! Dit geldt uiteraard ook voor de medewerkers in dit stadhuis. We hebben als CDA nog steeds alle vertrouwen in dit college en de toekomst!

Tot zover voorzitter,
Namens het CDA Oldenzaal

Nb.

1. Motie komen tot visie op sociaal domein en komen tot uitvoeringsagenda aanbod sociaal domein
2. Motie sociaal domein op samenvoegen maatschappelijk plein en het sociaal team tot één frontoffice.
3. Motie visie op (digitale) mensgerichte dienstverlening

- Amendement schrappen verbouwing stadhuisbalie